

LUZ

Rok 34 | CURITIBA, 13 MAJA MAIO | 1959 | Nr. 19

ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI 21

Osiągnięcia, jakie uzyskał członkowie Komisji 21 podczas swych obrad w Buenos Aires są pozytywne, jak stwierdza przedstawiciel Stanów Zjednoczonych na tejsze konferencji, Thomas C. Mann, przeznaczony do Spraw Gospodarczych. Nie oznacza to jego zdaniem, iż rozwiązane zostały ostatecznie sprawy związane z krajami słabo rozwiniętymi gospodarczo. Stwierdza jednak, że Konferencje nie należy sądzić tylko według ustaw i uchwał, jakie na nich zostały powzięte, gdyż wówczas nie będziemy mieli jasnego obrazu całości — Konferencje takie należy sądzić z przestrzeni kilku lat, by się przekonać, czy przyniosła ona jakie pożytki, czy też nie. Podkreśla Thomas Mann, że konferencje, które bardzo wiele rzeczy uchwaliły, przyniosły nieraz bardzo słabe wyniki w życiu późniejszym, podczas, gdy konferencje, na których powzięto tylko kilka i to słabych postulatów, w praktyce okazały się o wiele ważniejszymi od tamtych. Tak np. było z konferencją ekonomiczną w Buenos Aires w roku 1956. Większość była i jest zdania, że nie powiodła się ona należyście. Tymczasem zdaniem jego była ona istną rewolucją w dziedzinie ekonomicznej. Dzięki niej powstał Międzynarodowy Bank Rozwoju Gospodarczego. Konferencja ta stała się podstawą rozwiązania kwestii t. zw. kluczowych towarów eksportowych, dzięki niej powstała specjalna komisja do kawy. Thomas Mann dobitnie

podkreślił, że postęp następuje rzadko w błyskawicznym tempie. Zwykle rodzi się on z potu i pracy. Zapytany, co myśli o postępie w swoich pracach Współpracy Pan-amerykańskiej, stwierdza, że jej zadaniem jest rozwiązywanie problemów w krajach słabo rozwiniętych i zaniedbanych ekonomicznie. Druga jej praca, to podniesienie stopy życia w poszczególnych krajach. Uważa Mann, że obecna sytuacja w Ameryce nie jest jeszcze ostatecznie rozwiązana, ale jest to dopiero pierwszy niejako krok w poprawie warunków życia w poszczególnych krajach zwłaszcza Ameryki Łacińskiej. Thomas Mann, zapewnił Członków Komisji 21, że Stany Zjednoczone będą spieszyły z wydatną pomocą, jednakże niech żadne państwo się nie spodziewa, iż tylko same Stany Zjednoczone mogą zaopiecznić się na tym polu. Każde państwo amerykańskie powinno samo zabrać się solidnie do pracy i własnym wysiłkiem budować swą przyszłość, w czym może znacznie pomóc Ameryka Północna. Sytuacji niedorozwoju gospodarczego nie rozwiążą ani pożyczki Stanów Zjednoczonych, ani tym więcej ofiary w rodzaju wojennego planu Marshalla. — Najlepszym środkiem do podniesienia rozwoju gospodarczego, jest kapitał własny danego państwa, a wszystkie pożyczki są dobre ale na krótką metę i mały procent. * * *

Prezydent Brazylii, Juscelino Kubitschek, otrzy-

mał depeszę od Ministra Spraw Zagranicznych Argentyny stałego prezidenta drugiego okresu posiedzeń Komisji 21, uznająca jego wielkie zasługi w stworzeniu organizacji Współpracy Pan-amerykańskiej. Depesza podkreśla, iż Narody Amerykańskie, zebrane w Buenos Aires rozumieją wielkie znaczenia tak samej organizacji, jak i celów dla których została ona założona, informując go, iż obrady w Buenos Aires zostały zakończone. * * *

Drugą depeszę wysłali członkowie Komisji 21 do kierownika Ekwadoru José A. Chiriboga, informując go, iż delegaci krajów Amerykańskich na Konferencji w Buenos Aires, postanowili przenieść na następna konferencję do Ekwadoru. Chiriboga odpowiedział, iż Ekwador przygotowuje się do II Konferencji Międzyamerykańskiej z całym zapalem. Zapytany jednak, czy nowa ta depesza mówi o nowej konferencji, czy o tej, do której przygotowania już trwają, a która ma się odbyć w lutym przyszłego roku.

Przyszła konferencja ma zgrupować w Ekwadorze kierowników wszystkich państw wchodzących w skład Komisji 21. Konferencja prezydentów 21 państw amerykańskich obiecuje przynieść wielkie rezultaty w dziedzinie współpracy pomiędzy krajami, jak również podniesienia stopy życiowej w tych krajach, za pomocą mających w przyszłości powstać umów handlowych, gospodarczych i kulturalnych.

WYMIANA GOSPODARCZA MIĘDZY BRAZYLIA I POLSKA

Polska współczesna w porównaniu z przedwojenną, stała się krajem przemysłowym, nie tylko rolniczym. Nic więc dziwnego, że szuka ona nowych krajów dla swojego eksportu przemysłowego: maszyn, szyn, blachy, samolotów turystycznych, helikopterów, wagonów kolejowych, lokomotyw, aparatów fotograficznych, radiowych, statków towarowych, rybackich itd., produktów chemicznych, farmaceutycznych i kompletnych urządzeń wszelkiego rodzaju fabryk, konstrukcji mostów, linii kolejowych, samochodów osobowych, ciężarowych, motorów spalinowych i elektrycznych, traktorów rolniczych i maszyn drogowych.

Z prawdziwą przyjemnością stwierdzamy fakt, że polskie produkty zdobywają nowe rynki zbytu i nasze środowiska polskiej emigracji, rozsiądane w różnych częściach świata naogół starają się współdziałać z tą akcją wymiany handlowej i gospodarczej, od której zależy w dużym stopniu los naszych Rodaków w Kraju.

Obserwujemy, że w miarę powiększania ilości wycieczek i wyjazdów do Kraju, odwiedzin rodzinnych z kraju — następuje lepsze wzajemne porozumienie i uświadomienie.

Należy oczekiwać, że projektowana organizacja izby handlowej brazylijsko-polskiej (Câmara do Comércio brasileiro-polonesa), przyczyni się do powiększenia wymiany gospodarczej między Polską i Brazylią, podobnie jak utworzenie przedstawicielstwa "Orbisu" w São Paulo, które zostało powołane tradycyjnej i odpowiedzialnej organizacji "Turismo Carrara", udatni akcję wycieczek zbiorowych i wypadów indywidualnych dla poznania Polski Współczesnej.

M. Fularski

W Trzech Słowach

• DO STOLICY WENEZUELI, Caracas przybył prezydent stanu Nowy Jork, Nelson Rockefeller. Około 200 osób wzięło udział w powitaniu go na lotnisku w Caracas. Prezydent Stanu Nowego Jorku przybył do Wenezueli wraz z małżonką, z wizytą oficjalną do prezydenta Republiki.

• WINSTON CHURCHILL, weteran polityczny i dyplomatycki przybył do Stanów Zjednoczonych z Anglii. Na lotnisku powitał go prezydent Eisenhower wraz z innymi osobistościami. Prasa amerykańska podaje wielkie komentarze z tego powitania zastanawiając się nad faktem, iż prezydent Eisenhower z zasady przybywa na powitanie szefów rządów, podczas, gdy inne osobistości witane są przez jego przedstawicieli.

• KONFERENCJA kanclerzy rządów czterech mocarstw, została wpisana w niedzielę dnia 11 maja, jako jedna z najważniejszych międzynarodowych konferencji w sprawie odprężenia międzynarodowego, zwłaszcza zaś w sprawie Berlina i zjednoczenia Niemiec. Jak podają komunikaty dzień 12 maja nie miał mieć żadnego oficjalnego posiedzenia. Przystąpił się jednak, że w dniu tym złożył sobie kanclerze poszczególnych państw wizyty i rewizyty. Dopiero w środę ma zostać ustalony dokładny rozkład konferencji i porządek obrad.

• W PERU w dniu 11 maja zebrała się Pierwsza Ogólna Konferencja Międzyplanetarna krajów Amerykańskich. Następnego dnia przedstawiciele parlamentarnych krajów amerykańskich zostali zaproszeni przez prezydenta Republikę Manuela Prado do pałacu prezydenckiego.

• W EGIPCIE w okolicach Kairu zatonał mały statek rzeczny, który zabrał na swój pokład dwukrotnie większą ilość pasażerów, niż jego normalna wyporność wody na to pozwalała. Kiedy kapitan podał wiadomość, iż statek nabiera wody, ludzie ogarnięci paniką skakali w nurty rzeki. Większość z nich zatonała. Dotąd wydobyto z wody około 80 osób. Spodziewanych jest jeszcze około 40-50.

• NOWE DESZCZE, oraz silny wiatr przechodzący w huragan nawiedził Argentynę. Mieszkańcy przedmieść Buenos Aires opuścili wskutek wylewu i zdemolowania domów zarówno przez wiatr, jak i deszcze swe siedziby. Nowych około 15 tysięcy osób jest bez dachu nad głową.

• ZACHÓD odniósł pierwsze zwycięstwo jeszcze przed rozpoczęciem konferencji genewskiej. Rosja Sowiecka wystawiła delegację Niemiec Wschodnich, jako równego kandydata do konferencji. Przedstawiciele państw Zachodnich postawili ostro sprawę, twierdząc, że w takim razie konferencja nie może się odbyć. Podczas pertraktacji trwających blisko trzy godziny Rosja Sowiecka ostatecznie ustąpiła, zgadzając się na rolę obserwatorów z Niemieckiej Republiki Demokratycznej.

• WYBORY PARLAMENTARNE w Austrii przyniosły zwycięstwo anty-komunistom. Wybory te wykazały brak popularności wśród narodu postów komunistycznych. W pełni natomiast wyszły na wierzch grupy starych połów konserwatywnych, którzy otrzymali 79 miejsc w parlamencie na 165 wszystkich.

• ANGLIA sprzedaje Irakowi wielką ilość samolotów bombowych, czołgi oraz inne uzbrojenie, jak też odawany Karim Kassem nie przyjął ofertowanej mu broni z Rosji Sowieckiej, a zwrócił się z zamówieniem do Anglii. — Zarówno jednak Stany Zjednoczone, jak i sama Anglia nie wierzą, ażeby Irak chciał być na nowo ich sprzymierzeńcem. Są oni zdania, że Irak podobnie jak przed wojną, chce być niezależne od obydwu bloków światowych i dlatego lawirują pomiędzy nimi.

WIADOMOŚCI Z BRAZYLII

Centralny Komitet Parański Obchodu Tysiąclecia Państwowości Polski

WIELKA WYSTAWA MALARSTWA POLSKIEGO
Sekcja Kulturalno-Artystyczna Komitetu, podaje niniejszym do wiadomości ogólnej, że w dniu 15 czerwca b. r. zostanie otwarta

WIELKA WYSTAWA MALARSTWA POLSKIEGO w sali honorowej Biblioteki Publicznej w Kurytybie. — Zarządowi Sekcji udało się zgromadzić dzieła najwybitniejszych artystów malarzy polskich, jak: Wojciecha Kossaka, Fałata, Leona Wyczowski, Grotger, Jerzy Kossak, Plenkowski, Lechowski, Wyspiański, Tejmaler, Hofman, Młodzieńska i wielu innych o wielkich walorach artystycznych. Inauguracja Wystawy zostanie dokonana przez Sekretarza Oświaty i Kultury, w obecności przedstawicieli władz tutejszych Towarzystwa Kulturalno-Artystycznego i będzie miała charakter oficjalny, jako pierwsza impreza Komitetu Tysiąclecia Państwowości Polski. — Szczegóły w następnych numerach "LUDU".

ZEBRANIE CENTRALNEGO KOMITETU W KURYTYBIE

Posiedzenie Centralnego Komitetu z dnia 6 maja b. r. po odczytaniu protokołu z poprzedniego zebrania przystąpiło w pierwszym rzędzie do sprawowania delegacji Komitetu na obchodach w Ponta Grossa. P. Barański, skarbnik Komitetu, chociaż przyjął delegację, nie był obecny na obchodach pontagroskich. Drugi delegat p. Ceranowicz obecny był tylko w pierwszym dniu, mimo to udzielił dość szczegółowego opisu z przebiegu zjazdu: na zjeździe obecnych było około 20 delegatów ośrodków polonijnych z całego interioru. Liczba obecnych sięgała 60-ciu osób. Zjazd został otwarty przemówieniami Polono Brazylijan i Brazylijan. Dokładniejszy opis z przebiegu zjazdu w Ponta Grossa, znajdują zainteresowani Czytelnicy w sprawozdaniu p. Krawczyka na stronie 2-giej. P. J. St. Ceranowicz, widząc drugiego sekretarza

Centralnego Komitetu p. Krawczyka, a mając ważne sprawy do załatwienia w Kurytybie, zlecił mu swą delegację. — Na temat uchwały i przebiegu tego zjazdu pociągnęła się szeroka dyskusja. — Po dyskusji Centralny Komitet przystąpił do sprecyzowania nazwy w języku polskim i portugalskim. Polska pełna nazwa brzmi: "Centralny Komitet Parański — Obchodów Tysiąclecia Państwowości Polskiej", brazylijska: "MI-lênio do Estado Polonês — Comitê Paranaense", adres: Rua Carlos de Carvalho 575, Curitiba, tel. 155. — Ostatnia uchwała Centralnego Komitetu Parańskiego Obchodów Tysiąclecia Państwowości Polskiej dotycząca przelania pozostałej kwoty ze Stulecia Parany, powzięta została na podstawie porozumienia z pozostałymi członkami z Komitetu Stulecia Parany.

• JOHN MOORS CABOT, to nowomianowany przez Stany Zjednoczone Ambasador w Brazylii. Kanclerz brazylijski Negro de Lima wystawił mu list gratulacyjny, stwierdzając, że oba państwa będą mogły rozszerzyć swe stosunki nie tylko dyplomatyczne, ale przede wszystkim kulturalne i handlowe. Mimo tych gratulacji Negro de Lima podaje, iż nie otrzymał jeszcze oficjalnego zawiadomienia z Waszyngtonu, o nominacji John Moors Cabota w miejsce zastępcy.

• RECIFE, to jedna z najbardziej strajkujących w ostatnich czasach stolic stania. W dniu 7-mym mają wybuchnąć nowy strajk pracowników kompanii komunikacji miejskiej, do którego przyłączyli się i taksówkarze. Recife pozbawione było wszelkiej komunikacji miejskiej i pozamiejskiej przez jedną dobę. Nie potrzeba chyba podkreślać jak wielkie spowodowały strajki zamieszanie w pracy oraz jak wielkie straty przyniosły nie tylko kompaniom w których strajk powstał, ale i innym przedsiębiorstwom i fabrykom, do których robotnicy nie mogli stawić się do pracy.

• W MAJU, roku ubiegłego miała miejsce wizyta Ministra PRL p. Wojciecha Chabańskiego w Paranie. Obecnie odbywa on wizytę w stanach południowych: Rio Grande do Sul i Santa Catarina. W ten sposób złoży on swe wizyty oficjalne we wszystkich trzech południowych stanach Brazylii. Minister Chabański przybył do Kurytyby tranzytem w dniu 3 maja. Następnego dnia wyruszył już w dalszą drogę, odwiedzając miasta: Blumenau, Florianopolis, Curitiba, Torres, Erechim i powrót do Kurytyby. Zakonczenie wizyt oficjalnych polskiego Ministra przewidziane jest na dzień 15 maja b. r.

• WIELKIE OPADY ATMOSFERYCZNE w Stanie Mato Grosso, spowodowały przerwanie komunikacji drogowej i kolejowej ze stanami północnymi oraz Boliwią. Nad rozważaniem zagadnienia wylewów w czasie większych deszczy, obradują obecnie w Rio de Janeiro różne komisje rządowe, mające opracować projekty i plany budowy wałów ochronnych, zapór wodnych itp. Ogromne

straty, jakie powodują wylewy rzek mają w krótkim czasie pokryć koszty prac melioracyjnych.

• NAREZCIE kompanie transportu kamionianki i sferozylu, oraz właściele prywatni samochodów, autobusów i ciężarówek mogą powiedzieć, że rząd pomyślał i o nich. Większe transporty gumy importowane do Brazylii, pozwoliły na obniżenie kosztów opon i detek wszelkiego rodzaju o 5 procent. Nie jest to dużo, ale gdy się uwzględni wielkie sumy, które one kosztowały, to i tak pozwala na poważne zaoszczędzenie grosza. Kompanie transportowe z pewnością będą mogły uruchomić stojące od jakiegoś czasu kamionki, wskutek braku ogumienia.

• RZADOWE RADIO BRAZYLJSKIE zadało kłam krążącym po większych miastach brazylijskich pogłoskom, jakoby grupa handlowców amerykańskich zakupiła w Amazonas półtora miliona hektarów ziemi. Senator Laemela Bittencourt stwierdza, że taka transakcja nie mogłaby nastąpić bez zatwierdzenia przez Senat Federalny, gdyż sprzeciwia się to konstytucji brazylijskiej, wzbraniającej sprzedaży ziemi jednému człowiekowi, lub grupie ludzi więcej niż 10 tysięcy hektarów.

• ITAMARATY przesłało specjalne instrukcje, dla swego ambasadora w Panamie, Jorge Latour, w sprawie zachowania się wobec manifestacji urządzanych przez ludność przed ambasadą brazylijską oraz wobec bierności policji miejscowej na te manifestacje. Jak wiadomo Brazylijska ambasada udzieliła azylu politycznego Robertowi Arlas, a wskutek tego naraziła się na niepopularność.

• GENERAL HUBERTO DELGADO, odbył w ubiegłym tygodniu wizytę w Parlamencie Brazylijskim, oraz został przyjęty przez dep. Ranieri Mazzili w gabinecie prezydenckim.

• PROBY przeprowadzone z ropą naftową wydobytą w Alagoas, wykazały, że ropa ta jest pierwszej jakości. Pułkownik Sandenberg, kierownik "Petrobrasu" stwierdza, iż wkrótce w Alagoas zostanie założona rafineria, oraz eksploatacja ropy naftowej na szeroka skalę.

ZJAZD W PONTA GROSSA

Spoleczeństwo nasze w Ponta Grossa, zgrupowane przyt w a ryzwście "Odrodzenie" wystąpiło z piękna i godna ze wszech miar pochwały inicjatywa, zwołując w dniach 2-4 maja br. zjazd delegatów z interioru, celem przedyskutowania i uzgodnienia całego szeregu spraw, dotyczących nas bezpośrednio i omienia przygotowań do zbliżających się uroczystości Milenium Państwa Polskiego na terenie Brazylii. Odezwa, skierowana do społeczeństwa, zgromadziła delegatów z następujących miejscowości: z Kurytyby, Campo Largo, Rio Azul, Irati, Candido de Abreu, Arapongas, Guarapuava, Reserva, Joacaba (tak również i z wielu innych okolic, nie licząc już miejscowego społeczeństwa i gości brazylijskich, oraz księdza Mariana Pawłowskiego, profesora pontagrosskiego Fakultetu Filozofii. Wielu delegatów nie mogło się stawić z różnych powodów. Niektórzy z nich nadesłali listy usprawiedliwiające i wyrażające swa solidarność z obradującymi. Między innymi, należy wymienić nazwiska: prof. T. Morozowicza z Kurytyby, inż. E. Gardolińskiego z P. Alegre, ks. C. Czartoryskiego z Guarani, R. Gr. do Sul, R. Skoruskiego z Erechim, ks. Stawńskiego z P. Alegre, J. Kurwy z Santa Rosa, Wiktora Karnikowskiego z Sero Azul.

W dalszym ciągu obrad poruszano także kwestie nauczania języka polskiego w Brazylii i brazylijskiego w Polsce. Uznano bowiem, że taka "wymiana" językowa w ramach współpracy kulturalnej byłaby niezawadną koniecznością dla obydwu stron. Sprawa nadzwyczaj ważna, której poświęcono bardzo dużo uwagi, był problem Ziemi Zachodnich w Polsce, obiekt wzrastającej zachłanności rewidzistów niemieckich. W tym celu, aby się oprzeć kłamliwej propagandzie odrzucającej się hitlerzemu powołano specjalny Komitet do Obrony Ziemi Zachodnich, którego przewodnictwem powierzono p. P. Nikodemowi.

W trakcie daleko tocących się debat dotknięte zostało zagadnienie majątku byłego CZE w Kurytybie, który jako własność całego społeczeństwa polskiego i jego potomków w Brazylii, powinien być wykorzystany przede wszystkim dla dobra tak Polaków jak i Brazylijan, potomków, którzy stworzyli ów majątek.

Poruszono również bardzo wiele innych spraw, nurtujących całe społeczeństwo. Postępowanie nie przekazało ogołone pod głęboką rozważa, a następnie przeznaczyć się do właściwego i w dostępnym sposób ich rozstrzygnięcia.

Na uwagę ks. prof. M. Pawłowskiego z P. Alegre, J. Kurwy z Santa Rosa, Wiktora Karnikowskiego z Sero Azul.

Obrazy zostały zarecazone przez prezesa p. Kl. Zawadzkiego. Po nim zabrał głos deputowany stanowy dr. Eurico Batista Rossa, który w pięknym przemówieniu podkreślił pracowitość kolonii polskiej w Brazylii, uwytklajac jej zasługi już to na polu gospodarczym, jak też naukowym czy politycznym — za co został naderozdony huczynni oklaskami. Następnym mówcą był p. T. Krul, który w dłuższym referacie zapoznał obecnych z wkładem naszego polskiego do ogólnego dorobku kultury światowej. Z kolei zabrał głos p. João Alves dos Reis, który w imieniu "Centro Cultural Euclides da Cunha" w Ponta Grossa, wyraził gotowość udzielenia wszelkiej możliwej pomocy w pracach przygotowawczych do obchodów Tyścia.

Całe obrady cechowała wielka troska o dobro społeczne i kulturalne, troska o dźwiganie w zryw całego naszego społeczeństwa dla poprawy warunków nie tylko w Paranie, ale i w całej Brazylii.

Po uchwaleniu całego szeregu rezolucji, wieczorem dnia 4-go maja odbyło się pożegnanie delegatów. W obecności gości brazylijskich, w bardzo miłej atmosferze, przy ciek-tału, który trwał do północy, nastąpiło pożegnanie delegatów, a tym samym i zamknięcie całego zjazdu.

Tak w ogólnych zarysach obrył się zjazd delegatów w P. Grossa. Odbył się i — co dalej?

Jesteśmy głęboko przekonani, że na tym się nie skończy, że uchwały na nim zapadłe, rozejdą się szerokim echem pośród naszego społeczeństwa, pobudzą je do przemyślenia poruszonych problemów i zachęcą do działalności dla naszego własnego dobra, gdyż czas już ku temu najwyższy.

Nie wolno nam spać, gdy inni stale idą naprzód!

J. Krawczyk

ANDRZEJ FILIPAK

W dniu 6 maja b.r. o godz. 3.20 rano zasnął w Panu na wieki w Szpitalu Santa Casa de Misericórdia w Kurytybie, zapoartyony sw. Sakramentami s.p. Andrzej Filipak, zostawiając w nieutulonym smutku żonę Helenę i pięcioro dzieci.

S.p. Andrzej Filipak urodził się w dniu 21-ym października 1913 roku z ojca Jana i Apolonii z Godfyrdów w Araukarii.

S.p. Zmarły był znanym przemysłowcem i ogólnie cenionym działaczem społecznym w mieście Irati. Dwuceniowym działaczem społecznym w mieście Irati. Dwuceniowym działaczem społecznym w mieście Irati. Dwuceniowym działaczem społecznym w mieście Irati. Dwuceniowym działaczem społecznym w mieście Irati.

Z powodu tak smutnego czasu, który odebrał polonii iratenskiej jednego z jej czołowych i zasłużonych przedstawicieli, Prefekt miasta ogłosił trzydniową oficjalną żałobę. W Kongresie Stanowym na wniosek deputowanego João Mansur została uczczona pamięć s.p. Andrzeja, który był również jednym z wybitnych członków Partido Social Democrático, sekcji iratenskiej.

Zwłoki s.p. Andrzeja zostały sprowadzone do Irati, gdzie przy licznym udziale wiernych zostały pochowane w miejskim cmentarzu. Msze św. żałobne w siódmym dniu zgonu s.p. Andrzeja zostały odprawione w kościele św. Michała w Irati i kościele Bom Jesus (Portão) w Kurytybie.

Rodzina na tym miejscu składa serdeczne podziękowanie wszystkim tym którzy oddali ostatnią przysługę s.p. Andrzejowi, odprowadzając jego szczątki śmiertelne na miejsce wiecznego spoczynku.

OPIEKA NAD DZIECKIEM

Wzorem lat ubiegłych, Zarząd Stowarzyszenia Dobr. Kult. Polaków w Brazylii wznawia popołudniowe zajęcia dla dzieci polskich. Opiekę nad dziećmi sprawować będzie Wielebna siostra Wanda, jak w roku ubiegłym. Początek zajęć w dniu 21 maja od godziny 15-tej. Zapisy przyjmuje Administracja Stowarzyszenia we wszystkie dni.

Posiek dzieci otrzymują na miejscu. Całkowita opieka bezpłatna.

Za Zarząd: JAN LABA — Sekretarz

SPÓZNIONE

Złote Wesele — Podziękowanie

Dnia 25 stycznia b. r. obchodzili złote gody małżeństwa państwo Mikolaj i Helena Klamas, zamieszkałi w Araukarii, parafii św. Michała.

Na intencje solenizantów została odprawiona msza św. i ceremonia w Kaplicy Matki Boskiej w Irati w Tomaz Coelho przez Przew. Ks. Proboszcza Władysława Rupa, przy licznym udziale znajomych i krewnych.

Państwo Klamas i rodzina tą drogą składają serdeczne podziękowanie Ks. Proboszczowi za piękna ceremonie i gorące, serdeczne kazanie, które na zawsze w pamięci zostanie całej rodziny.

Także dziękując znajomym za liczny udział w nabożeństwie oraz za życzenia.

POSZUKIWANIE!

Valdi Strada poszukuje Fabiana Palaszewskiego, który wyemigrował w 1943 roku z Itali do Brazylii. Strada prosi pisać na adres: 2306 N. WESTERN AVE. CHICAGO 47 ILLINOIS, U.S.A.

Sabra e Coccinas?
ANTI SARNÁ TELL
o último recurso

JEST DOM SPRZEDANIA

lot 18 m. na 62 m., nadający się na przemysł, na którym znajduje się dom pomalowany olejno, nadający się na wielką rodzinę przy RUA JULIA WANDERLEY prawie róg RUA BRIGADEIRO FRANCO (MERCÉS) w KURYTYBIE w Stanie Parana.

Informacji udziela właściciel przy RUA TRAJANO REIS, 357 od 1 do 2 i pół.

CASA KANIAK

ZAKŁAD KRAWIECKI
Artykuły Męskie i dla Dzieci
Wykonuje się pierwszorzędnie ubrania męskie i kostiumy damskie. Wyborowe materiały krajowe i zagraniczne.
CENY PRZYSTĘPNE
RUA DEZEMBARGADOR WESTFALEN, 178
TELEFON 4-6838 — CURITIBA
MOWI SIĘ PO POLSKU — SWÓJ DO SWEGO!

DR. MIROSLAW BARAŃSKI

— LEKARZ —
Laureat i Docent Uniwersytetu Paraskiego.
Specjalista od Chorób Przewodu Pokarmowego, Żołądka, Wątroby, Kiszki.
Leczenie Wrzodów Żołądkowych, Chorób Wątroby, Zapalen i Pasożytów Kiszki (Ameba, Tasiemiec itd.)
KLINIKA OGÓLNA CHOROÓB WEWNĘTRZNYCH
Konsultorium: Ulica CANDIDO LOPES 205 — 6-te piętro (Edifício Brasilino Moura). Przyjmuje od 2 do 5 po południu. Rano w wyznaczonych godzinach — Tel.: 4-7143
Rezydencja: ULICA CORONEL DULCIDIO, 1571 CURITIBA — TELEFON 4-5290

Monte Cassino Lat Pietnaście

W dniu 18 maja 1944 roku, żołnierz polski umieścił flagę swego Narodu na gruzach zdobytego przez niego Klasztoru Benedyktynów na niedostępnym szczycie góry Monte Cassino we Włoszech.

Tak mówi już Historia.

W tymże dniu, żołnierz brytyjski, umieścił flagę swoją. Allant. Znak wspólnego wysiłku. Historia pozostaje przeważnie przy stwierdzeniach lakonicznych. Krótkich.

otrzymali od Niech testamencie. Wierności przysięgi żołnierza.

Dla uczczenia ICH pamięci następcy ICH, ICH zastępcy, Zarząd Stowarzyszenia Dobroczynnego Kulturalnego Polaków w Kurytybie (siedziba w Kurytybie przy ulicy N. Z. P.) zaprasza na dądków, a specjalnie żołnierzy R. P. na uroczystą Mszę, która odbędzie się w kościele św. Stanisława w Kurytybie w niedzielę, dnia 17 maja, o godzinie 19.00, w czasie której prosić będziemy wstawiającemu Kurytybie Polscy za NIMI, by ICH nie poszedł w niepamięć. Ta, na Której Ołtarzu znajdują swa krew, odzyskała niepodległość, a ICH rodu przodków, przetrwała wolność. Po Mszy zostanie umieszczone zdjęcie na obrazie Matki Bożej Częstochowskiej, Kurytybiańskich Korony Polskiej, w postaci oryginalnego Krzyża "Monte Cassino".

Co zagnało żołnierza polskiego do obcej ziemi, jaki cel mu przyswiecał, jaki znojnny, krwawy a święty trud położył, wie Bóg i ON. ONI przeważnie pozostali na zboczach "gardzieli", Michałów Aniołów dziś spoczywających w usieku zimnych i suchych kamieni. Myśli ICH nie zostały spełnione. Historia o tym nie chce mówić, jeno czas przemierza. Lat piętnaście...

Ci którzy pozostali przy życiu pamiętają ICH. Pamiętają też, że myśli ICH nie zostały spełnione. Wiedzą, że

Za Zarząd: Jan Laba — Sekretarz

Wycieczka do Polski NA 1000 - LECIE

"PARANPOL" w porozumieniu z Tow. Podr. Tur. "Orbis", organizuje czwartą z kolei wycieczkę do Polski.

Maj — 1960 — Lipiec

Blizsze szczegóły i informacje udziela: João Est. Ceranowicz — Com. Macedo, 8 — Cx. postal. 591, Fone: 4-1565 — Curitiba — Parana.

PACZKI PEKAO DO POLSKI

Najlepszy sposób pomocy dla Rodzin i Przyjaciół w POLSCE są PACZKI PEKAO. Można przesyłać paczki żywnościowe, ubranie, obuwie, materiały do budowy domów, narzędzia, maszyny, rowery, motocykle, rowery, samochody, meble i wiele innych rzeczy.

OBECNIE PEKAO OFERUJE WIELKI WYBÓR LEKARSTW AMERYKANSKICH DLA POLSKI

Można również przekazywać całą sumę za paczką zwane "PACZKI DO WYBORU". Odbiorca w Polsce wybiera za te paczki przedmioty najbardziej potrzebne. Wszystkie paczki PEKAO są bezcenne.

Prosić o katalogi ogólne i na lekarstwa.

REPRESZ, PEKAO Trad. Corp. New York, — H. BERGMAN, — S. Paulo, Rua Ana Cintra 285 - Apartamento 51. Tel.: 52-87-29 — BRASIL

Najdogodniejsza

Najszybsze
Najtańsze
Są Paczki
WYSYLAJĄC PACZKĘ PEKAO

Oszczędzacie waszą pracę
Oszczędzacie wasz czas
Oszczędzacie wasze pieniądze

ZADAJCIE CENNIKÓW: OGÓLNEGO, TEKSTOWEGO I LEKARSTW
ZNAJDZIECIE TAM WSZYSTKO, CO POTRZEBNE JEST W POLSCE I PRZEKONANIE SIĘ ZE NASZE CENY SĄ NAJTANIEJSZE.

KATALOGI MOŻNA OTRZYMAĆ OD UPRAWNIENIONYCH PRZEDSTAWICIELI LUB OD
PEKAO Trading Corporation
25 BROAD STREET, NEW YORK 4, N. Y. — DEPT.

MAJ, to miesiąc nowożeńców!

MAGAZINE sprzedaje tanio

Kołdry, pokrowce z jedwabiu, nakrycia do stołu, ręczniki do kąpeli i do twarzy — pó kąpeli, szlafroki, wyprawa nowożeńców po niskich cenach.

Wszystko dla twojej wyprawy ślubnej z oszczędnością.

RUA QUINZE DE NOVEMBRO, 443

'LUD' Direktor: Pe. Dominico G. Wisniewski
Proprietario: Dr. Antonio Firakowski
Alameda Cabral N.º 846 - Tel.: 4-1057
Prosimy zawsze adresować: REDAÇÃO "LUD" CAIXA POSAL: 155 — CURITIBA — PARANA

MINERVA FARMACIAS E DROGARIAS

Jest to firma, która słynie na rynku ze swoich wyborowych lekarstw — z Filiami hurtownymi i detalnymi e OSÓRO. ★ INTERIOR: PONTA GROSSA, LONDRINA, MARINGÁ, PARANAGUÁ E UNIÃO DA VITÓRIA, SO POSTAL" w jednej z DROGARIAS MINERVA, które zawsze są gotowe, aby obsłużyć tych, którzy je potrzebują.

NIECHAJ MNIE ZOŚKA O WIERZSE NIE PROSI...

W kwietniu minęło 110 lat od śmierci wielkiego polskiego poety — Juliusza Słowackiego.

Urodził się Słowacki w Krzemieńcu, na Podolu, 4 września 1809 roku. Tam spędził też pierwsze lata dzieciństwa pod czujną opieką matki. Ojciec — profesor uniwersytetu wileńskiego — zmarł, gdy Julek miał pięć lat. Wkrótce jednak pani Słowacka wyszła powtórnie za mąż, również za profesora uniwersytetu w Wilnie — dr. Becu. Julek wraz z matką przeniósł się do Wilna, tam ukończył szkołę średnią i wstąpił na uniwersytet. Miał wielką ochotę pójść na wydział literatury, ponieważ od dziecka interesował się poezją i nawet zdradzał w tym kierunku pewne zdolności. Ale matka wybrała dla jedynaka inną drogę — chciała z niego zrobić wysokiego urzędnika i na jej polecenie studiował Juliusz prawo, bez szczególnego zainteresowania.

Zato całym sercem chłonął poetycką atmosferę w salonie matki, gdzie schodzili się młodzi ludzie i przyjaciółki przyrodnich siostr Julka — Olesia i Hersyliki Becu. Grało na fortepianie, śpiewano tęskne pieśni ukraińskie, czytano wiersze.

Na tych zebraniach bywała także piękna i rozmowna w poezji Ludka Śniadecka, córka znakomitego lekarza i chemika. Siedemnaścieletni poeta pokochał gorącą starszą od siebie pannę — która jednak niewiele uwagi

zwracała na jego uczucia. Całą swą nieszcześliwą, zawiedzioną miłość przelał Słowacki w piękne sonety. Były to jego pierwsze utwory, świadczące już o wielkich, nieprzeciętnych zdolnościach młodego poety.

Po ukończeniu uniwersytetu wyjechał Słowacki do Warszawy, gdzie objął posadę w Komisji Skarbowej. Niewiele go ta praca interesowała. Za to po pracy czytał dużo, rozmyślał i — coraz częściej brał pióro do ręki, by pisać.

29 listopada 1830 roku młodzież Warszawy porwała za broni przeciwko carowi rosyjskiemu i jego namiestnikom. Wybuchło powstanie.

Nastrojów bojowy ogarnął Słowackiego. Chwytał za pióro i pod wpływem pierwszego wzruszenia napisał "Ode do wolności", a w kilka dni potem wspaniałe, pełen gorących uczuć patriotycznych "Hymn - Bogarodzico". Młody poeta stał się odrazu sławny. Został poetą walczącej Warszawy, poetą powstania.

Ponieważ od dziecka był wątłego zdrowia i nosił w sobie zarodki gruźlicy nie mógł stanąć do walki. Ale chciał służyć ojczyźnie w inny sposób. Chciał jej oddać swój cały talent, swoje zdolności. Zgłosił się do Rządu Narodowego — i otrzymał polecenie natychmiastowego wyjazdu do Anglii z pilną misją.

W marcu 1831 roku opuścił Słowacki Polskę — i nigdy już do niej nie powrócił za życia.

Wkrótce powstanie zostało stłumione przez przeważające siły wroga. Młodek, która brała udział w walce, żołnierz, oficerowie, działacze polityczni — musieli opuścić kraj. Wśród emigracji popowstaniowej znalazł się również Słowacki. I dla niego, choć nie brał bezpośrednio udziału w walce — nie było powrotu do ojczyzny. I on naraził się wrogowi swoim "Hymnem", swą "Ode do Wolności", "Kulikiem" i wieloma innymi wierszami o tematyce patriotycznej.

Mieszkał Słowacki w Paryżu, odbywał podróże po Europie, był w Włoszech, w Szwajcarii, w Grecji, a nawet w Egipcie. Wszędzie jednak, dokądkolwiek pojechał — szła za nim przejmująca tęsknota. Z tęsknoty za ojczyzną powstają też najpiękniejsze utwory Słowackiego. Jaki śliczny, jaki pełen smutku jest wiersz p. t. "Smutno mi Boże". Oto fragment tego wiersza:

Kazano w kraju niewinnej dziecinie
Modlić się za mnie codziennie... a ja przecie
Wiem, że mój okręt nie do kraju płynie,
Płynąc po świecie...
Więc, że modlitwa dziecka nie może,
Smutno mi, Boże!

Wiele utworów Słowackiego czerpie treść z dawnych legendarnych dzieł Polski. Powstają piękne udramatyzowane baśnie: "Balladyna" i "Lilla Weneda". Inne poruszają sprawy współczesne, cierpienie narodu w niewoli, marzenie o wolności, o przyszłej wolnej niepodległej Ojczyźnie.

Niechaj mnie Zośka o wiersze nie prosi,
Bo kiedy Zośka do Ojczyzny wróci,
To każdy kwiatek powie wiersze Zosi,
Każda jej gwiazdka piosenkę zanuci.

Propiedades Norte-Paraná

Vende-se, por motivo de transferência e fixação em Curitiba, uma propriedade em Jaguapitã (próximo a Londrina), com boa casa e m/m 5.000 pés de café produzindo, e outra propriedade no município de Apucarana, com m/m 10.000 pés de café em produção. Aceita-se casa ou apartamento no negócio. Es-tuda-se permuta com imóveis. **Tratar diretamente com o proprietário, FRANCISCO SOVIERZOSKI, Rua Dr. Fauré, 221 ap 5 - 2º andar — CURITIBA.**

FLANÈLE I KOLDRY

z Casas Pernambucanas są znakomite na zimę a tak samo nadają się i na lato.

CASAS PERNABUCANAS

Curitiba:
Praça Tiradentes, 562
Praça Zacarias, 600
Portão:
Av. Rep. Argentina 4011

PACZKI DO POLSKI, ROSJI I INNYCH KRAJÓW

Rua Comendador Araújo 33 sala 1 w Kurytybie (tylko w soboty, od godziny 12-tej do godziny 14.30). Adres dla korespondencji: S. CZAPLINSKI, Caixa Postal 2378, Curitiba, — Paraná.

ADWOKAT

DR. LUCJAN KASPRZAK
Zna język polski
Biuro przy Praça Osório,
45 - piętro I, sala 105
(EDIFÍCIO ANA CRISTINA)
Przeprowadza sprawy naturalizacji, robotnicze, inwentarze, procesy cywilne, kryminalne i ułatwia nabywanie książek na polcei dla cudzoziemców.

PLYTY POLSKIE

Posiadam pewną ilość polskich płyt do odstąpienia. Informacje w Administracji "LUDU" oraz u pana Edmunda Domachowskiego, Rua Conselheiro Dantas, 1294, esquina Lamena Lins, Cx. p. 2031 — Curitiba.

Kupuje się każdą ilość bractki (bractinga) — FLORECKI, Rua do Rosário, 66.

W Pamiętniku Zofii Bobrówny

Niechaj mnie Zośka o wiersze nie prosi,
Bo kiedy Zośka do Ojczyzny wróci,
To każdy kwiatek powie wiersze Zosi,
Każda jej gwiazdka piosenkę zanuci.
Nim kwiat przekwitnie, nim gwiazdeczka zleci,
Stuchaj — bo to są najlepsi poeci.

Gwiazdy błękitne, kwiateczki czerwone
Będą ci całe poematy składać.
Ja bym to samo powiedział, co one,
Bo ja się od nich nauczyłem gadać;
Bo tam, gdzie Ikwy (*) srebrne fale płyną
Byłem ja niegdyś, jak Zośka, dzieciną.

Dzisiaj daleko pojechałem w gości
I dalej mię los nieszcześliwy goni.
Przywieź mi, Zośko, od tych gwiazd światłości,
Przywieź mi, Zośko, z tamych kwiatów woni,
Bo mi zaprawdę odmłodnieć potrzeba.
Wróć mi więc z kraju taką — jakby z nieba.

Juliusz Słowacki

(*) Ikwa — rzeka, nad którą leży Krzemieniec, miasto rodzinne Słowackiego.

OJCIEC ZADŻUMIONYCH

Jej i ku owym dniom, które dawniej spędzałem na ucztach w gronie rodzinnym, okropna burza, przewiewana wicherem z morza Czerwonego na Śródziemne, gruchnęła w nocy i polatała się deszczem piorunów na mój namiot, oddalony od ludzi. W smutne i zamyślane o kraju serce zaczęło wchodzić powoli przerażenie... Szeleszczący od wichrów i deszczu namiot chwiał się nade mną i, zacerwieniony od piorunów, wydawał się ognistym i strzegącym łoża bezennego Cherubinem... Wicher mi zagasił światło, a wilgotny knot na nowo zapalić się nie chciał. Próżno tu byłoby opisy; albowiem wielkością biblijną nacechowana była ta burza w pustyni. — Anieli myślał, że już przyszedł wicher, który go z ziemi zwieje i zaniesie w kraje ciche; przeszła jednak ta bezenna noc zgrozy, a gdy nad ranek wyszedłem z namiotu, chmury żelazne okrywały niebo i drobny deszczek zasnuczał powietrze. Ale nie tu był koniec przestraszów; krzyk Arabów uwiadomił mnie o nowem niebezpieczeństwie: owa rzeczka, gdzie wczora zaledwo nitka wody sączyła się po piaskowem korycie, narodziła nocną ulewę, i srebrnymi pletwami prosto biegła roztoczyć się po dolinie, na której stały nasze namioty; zaledwo kilka chwil czasu zostawało do ratunku, unieśliśmy za pomocą Arabów namioty nasze na najbliższe wzgórze piaskowe, a zaraz po nas przyszła woda napełnić owe kręgi piaskowe, które jako ślady naszych zerwanych domów zostały w dolinie. Zziębły i ponury patrzyłem ze wzgórze na tryumf tej biednej rzeczki, a patrząc tak, dziwnego doznałem wrażenia.

Bez dachu, bez ognia, bez pokarmu, doznawszy morskiego prawie na ziemi rozbitcia, nie mogłem jednak udać się do bliskiego miastecz-

ka, gdzie byli ludzie, ani prosić, abym mie pod dach jaki przyjęto i przy gościnem posadzono ognisku. A mogły nadejść okropniejsze burze, mogło nareszcie przyjść morze i zatopić wzgórze, na którym stałem; a wszystko to trzeba było własnymi siłami wytrzymać, ocalić się lub zginąć pod okiem ludzi, którzy się mnie i rzeczy moich dotknąć nie mogli i nie śmieli.

Wyjaśniło się na koniec niebo, a ja, nauczony doświadczeniem, już nie w dolinie, lecz na wzgórzu najwyższem rozbiłem namiot; i przyszły dnie pogodne, ciche, spokojnie płynące w pustyni. Drogman mój, Soliman, opowiadał mi o swoich dawnych panach różne drobne szczegóły ich podróży i ze mnie zapewne zbierał zapas małych spostrzeżeń, któremi będzie bawił przyszłych wędrowników.

Wieczorem zaś, usiadwszy na ziemi u wejścia do namiotu, piękny ten Arab, z długą brodą, oświecony wzierającym między płótna księżycem, śpiewał mi strofy z poematów arabskich, których dźwięk niezrozumiany i smutna nuta kołysały mnie do snu. A wtenczas — może mnie aniół snów okrywał płaszczem rycerza Solimy i naznaczał krzyżem czerwonym na piersiach, a zaś Araba tego przemieniał w giermka, śpiewającego smutne dumy z ziemi rodzinnej.

Lecz dosyć już o tym śnie tajemniczym z życia mojego, o tym złoty stepie i o tym namiocie, gdzie miałem chwile spokojne, gdzie, budząc się, przez roztworzone płótno czy moje napotykały konstelacje, (Gwiazdozbiór), Oriona, tak podobną do gwiazdzistej lutni, zawieszoną przez Boga nad biednym namiotem błędnego Polaka.

JULIUSZ SŁOWACKI

OJCIEC

ZADŻUMIONYCH

DRUKARNIA "LUDU"
KURTYBYBA
1959

Z "BALLADYNY"

SKIERKA I CHOCHLIK

Skierka: Gdzie jest Goplana, nasza królowa?
 Chochlik: Spi jeszcze w Gople

Skierka: I woń sosnowa
 I woń wiosenna nie obudziła
 Królowej naszej- Woń taka miła.
 Czyliż nie słyszysz, jak skrzydełkami
 Czarne jaskółki biją w jezioro,
 Tak, że się całe zwierciadło plami
 W tysiące krąków?

Chochlik: Znamo skoro
 Zbudzi się jedza — i będzie
 Do pracy nas zaprzęgać. To w pustę żółędzie
 Wkladać jaja motyli — to pomagać mrówkom,
 Budującym stolice i drogi umiatać,
 Do mrowiska wiodące... to majowym krówkom
 Rozwiązywać pancerze, aby mogły latać,
 To zwiędzać pszczołce ule i z otwartej księgi
 Czytać prawa ulowe, lub rolę przysięgi
 Na wierność matce pszczołej od zrodzonej pszczołki —
 To na trzcinę jeziora zwotywać jaskółki
 I uczyć budownictwa pierwoczone matki —
 Już zamykać stawiane na płaszęta klatki,
 Ntm jaki biedny ptaszek uwięzionie w zapadni
 Na przekór ptasznikowi — już to pani sroce
 Ciagle trąbić do ucha naukę: "nie kradnij" —
 Albo wróblowi umawiać, że pięknie świągoce,
 Aby ciagle świągotali nad wieśniaczą chatą...
 Pracuj, jak koń pogański, pracuj całe lato,
 A zimą śpij w chłopa za brudnym przypieckiem,
 Między garnkami, babą szczerbatą i dzieckiem.

Skierka: Bo też ty jesteś leniwy, Chochliku. (Patrzy na jezioro)
 Ach, patrz! Na słońca promyki
 Wytryska z wody Goplana,
 Jak powiemy liść ajeru,
 Lekko wiatrem kołysana —
 Jak łabędź, kiedy rozwinię
 Uśnieżony żagiel steru,
 Kołysze się — waha — plynie,
 I patrz, patrz! Lekka i gibka
 Skoczyła z wody, jak rybka —
 Na niezabudkę warkoczu
 Wiesz się za białe rączki,
 A stopą po fal przeżroczu
 Brylantowe iskry skrzusza...
 Ach, czarowna! Ktoż odgadnie,
 Czy się trzyma fal obrączki —
 Czy się na powietrzu kładnie
 Czy dłonią na kwiatkach się wieszca?

Chochlik: Ona ma wianek na głowie...
 Czy to kwiaty, czy sitowie?

Skierka: O, nie... to na włosach wrótki

Uspione leżą jaskółki,
 Tak poułżane za nóżki,
 Kiedyś w jesienny poranek,
 Upadły na dno rzeczulki.
 Rzeczulka rzuciła wianek
 Wianek czarny, jak hebany,
 Na złote włosy Goplany.

Chochlik: Radzę ci, uciekajmy, mój Skierko kochany!
 Wiedźna gotowa — zaraz niość pracę zadać —
 Albo obracać młyn, skąd woda wiekła
 Biednemu młynarzowi, lub kate spowiadać
 Leniwego szerszenia, nim pójdzie do piekła
 Za kradzież słodkich miódów, lub malować pawie...

Skierka: Więc uciekaj... ja się tańce...
 Promienie słońca przenikły
 Jaskółceczek mokre piórka...
 Ożyły — pierzchy — i zmikły,
 Jak spłoszonych wróbił chmurka.
 Królowa nasza bez ducha,
 Zadziewiona stoi, słucha
 Nie śmie włązać i zaplatać
 Kos rozwianych, nie wie, czemu
 Wianeczkowi uwiedlemu
 Przyszło ożyć? Skąd mu latać?
 Goplano! Goplano! Goplano!
 (Wchodzi Goplana)

Goplana: Narzł mi róż, Chochliku!
 Polecał mi mój wianek.

Chochlik: Już się zaczyna praca
 (Chochlik odchodzi, mrucząc)

Juliusz Słowacki

PARANPOL:

Sprzedaje bilety lotnicze i okrętowe — wyrabia paszporty i wize konsularne — sprowadza krewnych i znajomych z Polski — organizuje wycieczki do kraju — przeprowadza naturalizacje — pośredniczy i przyjmuje przedpłaty w nabywaniu pism i periodyków, ksiązek i płyt polskich — sporządza kontrakty — załatwia wszelkie sprawy biurowe.

Pelnomocony przedstawiciel: ARS POLONA — PRODI-MEX — TOUR-ORBIS — NASZA OJCZYZNA — 7 DNI — MAGAZYN, na centralne i południowe stany Brazylil.

JOAO EST. CERANOWICZ

"PARANPOL LTDA."

Rua Comendador Macedo n.º 8 - Fone 4-1565 - Curitiba, Pr.
 Godziny przyjęć: codziennie od godziny 9-tej do 11-tej,
 i od 15-tej do 17-tej. — W soboty od godz. 9-tej do 11-tej.

★ POLSKIE AUDYJCJE RADIODIOWE "NIEPODLEGŁOŚĆ", przy Tow. Im. Marsz. J. Piłsudskiego nadaje każde niedzieli o godz. 8-mej wieczorem stacja "Sta. Felicidade".

DR. LEOPOLD ANTONI SOKOLOWSKI
 ADWOKAT
 Mówi się po polsku
 Rua Voluntários da Pátria, prof.
 SAO JOSE DOS PINHAIS

Hymn o Zachodzie Słońca

Smutno mi, Boże! — Dla mnie na zachodzie
 Rozlałeś tęczę blasków promienistą;
 Przede mną gasisz w lazurowej wodzie
 Gwiazdę ognistą...
 Choć mi tak niebo Ty zlocisz i morze,
 Smutno mi, Boże!

Jak puste klasy, z podniesioną głową
 Stoję rozkoszy pełen i dosytu...
 Dla obcych ludzi mam twarz jednakową,
 Ciszę błękitu.
 Ale przed Tobą głąb serca otworzę,
 Smutno mi, Boże!

Jako na matki odejście się żali
 Mała dziecina, tak ja placzu bliski,
 Patrząc na słońce, co mi rzuca z fali
 Ostatnie błyski...
 Choć wiem, że jutro błysnie nowe zorze,
 Smutno mi, Boże!

Dzisiaj, na wielkim morzu obłąkany, (*)
 Sto mil od brzegu i sto mil przed brzegiem
 Widziałem lotne w powietrzu bociany
 Długim szeregami.
 Żem je znał kiedyś na polskim ogorze,
 Smutno mi, Boże!

Żem często dumiał nad mogiłą ludzi,
 Żem prawie nie znał rodzinnego domu,
 Żem był jak pielgrzym, co się w drodze trudzi
 Przy blaskach gromu,
 Że nie wiem, gdzie się w mogiłę położę,
 Smutno mi, Boże!

Ty będziesz widział moje białe kości
 W straż nie oddane kolumnowym czołom;
 Aleś jest jako człowiek, co zardzości
 Mogił popiołem...
 Więc, że mieć będę niespokojne łożę,
 Smutno mi, Boże!

Kazano w kraju niewinnej dziecinie
 Modlić się za mnie codzien... a ja przecie
 Wiem, że mój okręt nie do kraju plynie,
 Płynąc po świecie...
 Więc, że modlitwa dziecka nic nie może,
 Smutno mi, Boże!

Na tęczę blasków, którą tak ogromnie
 Anieli twoi w niebie rozpostarali,
 Nowi gdzie ludzie w sto lat będą po mnie
 Patrzący — marli.
 Nim się przed moją nicością ukorzę,
 Smutno mi, Boże!

Juliusz Słowacki

(*) Obłąkany — znaczy tutaj zabłąkany.

KWARANTANNA (1) W EL-ARISCH

Dla objaśnienia następnego poematu, potrzeba mi nieodbitnie powiedzieć kilka słów o kwarantannie na pustyni między Egiptem a Palestyną, blisko miasteczka El-Arish. Wymyślam to jest dziwnym Mohameda Ali, że między dwoma swoimi państwami nazaczył myślą na błędnym piasku granicę, i pod karą miecza zmusił wolne Beduiny rozbijać w tem miejscu namioty i żyć przez dni kilkanaście pod dozorem straży i doktora; inaczej zaś z Egiptu do Syrii dostać się nie mogą. Podróżując na wielbłądzie, musiałem podobnemu uleść losowi. Po ośmiu dniach drogi, przybyłem z Kairu na smutną dolinę piaszczystą, abym na niej pizez dni dwanaście zamieszkał. Z razu pojąć nie mogłem, jak miejsce puste, bez żadnego domu, błędnym piaskiem zawiane, mogło prawo ludzkiemu podlegać; ale nad głową moich przewodników Arabów, bo, przybywszy na dolinę kwarantanny, kazali zaraz ukłęknąć wielbłodom, a w twarzach ich czarnych widać było głębokie poddanie się ludzi wolnych pod prawo straszego człowieka. Przybył doktor z miasteczka El-Arish; pierwsze to było miasteczko, które od wyjazdu z Kairu obaczyłem z daleka, a doktor pierwszym rapotkany człowiekiem. Pan Steble, tak się nazywał ów lekarz, emigrant włoski, starał się natychmiast mój pobyt pod otwartym niebem jak najwygodniejszą uczynić; wydał ze składu kilka namiotów dla naszej podróżnej gromadki, a jak się później dowiedziałem, rączki jego żony grzeźły w białej i srebrnej mące, aby mi na

chlebie europejskim nie zabrakło. Rozłożwszy się pod namiotem, przy wykać zacząłem do smutnego wielbłądu, który mnie otaczał. Opodal nieco rzeczka, sucha prawie aż do dna, przerzynała piasku dolinę i szła do morza, za nią szara wstęga palmowych lasów; od północy błękitny szarfa morza Śródziemnego rozciągała się o piasek i smutnym grawrem fal napemiała ciche nad pustynią powietrze; nad morzem natomiast na piramidalnej piasku mogiła, szczała białą kopułą mały grobowiec jego lochach składano umarłych. Jego dżumy; a zaś architektura jego żółtawą białość nadawały mu podobieństwo kościotrupa. Z innych stron wznosiły się piaskowe, i na nich straży namioty i patrzący na kwarantannę strażnicy w jaskrawych orzydnych ubiorach; w środku zaś dostrzeżony stoezec piaskowy, z którego muzeum obwoływał donosnym głosem wielkość Boga rano, wieczorem i w nocy. Wszystkie te obrazy i telnik drugi raz odbite znajdowały we właściwszym umyśle. Co do mnie, przywykać zacząłem do smutnego namiotu i podobiałem sobie w smutnym piaskowego stępu i w szumie do którego brzegów pozwalało mi chodzić, wzięwszy z sobą jednego kwarantannę strażników. W Bożego Narodzenia (1836 r.) opuściłem z tej spokojnej pustyni myśląc, że odbiegły aż do dalekiej ojczyzny

1) Odgraniczenie miejsc, do których zarazą

A ZE VEM

Otrzymaliśmy NASIONA z Rio Grande do Sul - we wielkim wyborze

PRACA SENADOR RICA LTDA. CORREIA 47/51
(Obok Estação Rodoviária)
CURITIBA - Caixa Postal 2575

Ind. e Com.

Gotthard Kaesemodel Ltda.

Caixa Postal, 66 - JOINVILLE - SC.
Telegrama: KAESEMODEL - Rua Joaquim Nabuco, 170

DEPÓSITO

RUA PAULA

GOMES,

n.º 130

CURITIBA

Telefone

4-4184

CAIXA POSTAL

661

ADUBO

ADUBO "COMETA" Tipo "Osso" para plantação em geral. CAL e CALCAREO para neutralizar as terras ácidas. FARINHA ALIMENTICIA e OSTRA Cometa para criação de gado e aves. MATERIAIS AGRICOLAS: Fertilizadores, plantadeiras, ferramentas etc. INSECTICIDAS: Gesarol, Rhodiatox, etc. FERTILIZANTES Salitre do Chile, Hiperfosfato, Cloreto de Potássio, Sulfato de Cobre, Superfosfato, etc.

ADUBO "COMETA"
A GARANTIA DAS BOAS COLHEITAS.
FABRICANTES DE ADUBOS PARA TODOS OS FINS!

DR. MENDES DE ARAUJO

Leczenie bez operacji: hemoroidy, zylakow, chorob zoladkowych, niestrawnosci, zgagi, kichot, wybrody, bolu kolek, sluplej krwi, raka, wrzodow nanogach. Przyjmuje od 3 - 6. Rua Dr. Floriano 439, 5-te pietro, Apt. Edificio São Lourenço - tel. 4-0268 - CURITIBA

Casa Cruzeiro

Sielski, Sbalqueiro & Cia.
Fone 4-1749

Praça Coronel Enéas, 152
Filial: Rua José Bonifácio, 61
Zelastwo, naczynia, Szkło farby, oleje, pokosty, nasiona ogrodowe, artykuły na prezenty itp. - CENY NISKIE

Otica Curitiba

Jedyna specyfikowana
IRMAOS BARBOSA LTDA.
CURITIBA
Matriz: Rua Mons. Celso, 27
Praça Zacarias, 92 (Filial)
Rua 15 de Novembro, 139
Filial w PONTA GROSSA:
Rua Augusto Ribas, 821

DR. J. ALEXANDRE DOBROWOLSKI
Lekarz chirurg - Choroby kobiece. KLINIKA OGOLNA.
Kons.: Praça Tiradentes, 332
Rez.: Rua Treze de Maio, 879
Telefon 4-6380
Przyjmuje od 9 - 11 i od 3 - 6

Casa Tarobá

AV. JOAO PESSOA 111
As melhores GELADEIRAS
Consulte nossos preços e condições de pagamento

WINCENTY FLENIK
Chirurg-Dentysta
Godziny przyjęć: od 8 - 11 i od 2 - 6. Rua Voluntários da Pátria, 620 - CURITIBA

DR. STANISLAW BEMBEN - LEKARZ -

Klinika ogólna: leczy choroby kobiece, choroby żołądka, wątroby i wewnętrzne.
Kons.: Praça Zacarias, 80, 3-te pietro, sala 306. Przyjmuje w poniedziałki, wtorki i czwartki od 9 - 12 i od 15:30 - 18:30; w srodę i sobotę od 16 - 19.
Rez.: Rua Julia da Costa, 368 CURITIBA - Telefon 4-2644

KLINIKA DENTYSTYCZNA DR. BONIFACIO SIELSKI

Chirurg-Dentysta
Konsultorium: Rua Marechal Floriano 489, przyjmuje we wtorki, czwartki i w sobotę od 9 - 12 i od 2 - 7 a przy Rua Juruá 200 w poniedziałki, w srodę i w piatki od 2 - 9.

CASA FÉRES

Assombrosa Liquidação da Casa Féres

A PEDIDO DOS FREGUESES FOI PRORROGADA ATÉ O FIM DO MES

VEJAM ÉSTES PREÇOS SEM IGUAL:-

ARTIGOS PARA HOMENS

Ternos de	1.000,00	por	660,00
Calça de Brim de	150,00	"	95,00
Calça de Linho de	350,00	"	245,00
Capas de Shantung de	1.300,00	"	950,00
Roupaõ Artex de	950,00	"	680,00
Manta de Lã de	100,00	"	70,00
Pijamas de	350,00	"	250,00
Camisas de Lã de	370,00	"	270,00
Camisas Pelucladas de	160,00	"	120,00
Ceroulas de	110,00	"	70,00
Pulowers de Malha de	210,00	"	160,00
Camisa de Xadrés de	100,00	"	75,00
Cintos de Couro de	30,00	"	15,00
Escova de Dentes de	20,00	"	10,00
Suspensórios de	30,00	"	20,00
Camisa Shantung de	300,00	"	250,00
Cuecas de	60,00	"	35,00
Camisetas de	35,00	"	25,00
Gravata Borboleta de	47,00	"	30,00

ARTIGOS PARA SENHORAS

Camiseta manga Compr. de	100,00	por	70,00
Combinação de Malha de	120,00	"	95,00
Camisolas de Malha de	270,00	"	200,00
Pijamas de Malha de	280,00	"	195,00
Calça Comprida de	170,00	"	100,00
Melas Soquetes de	40,00	"	25,00
Melas de Nylon Butterfly de	120,00	"	85,00
Melas de Nylon de	75,00	"	55,00
Melas de Seda de	35,00	"	25,00
Vestidos de	328,00	"	240,00
Roupaõ Artex de	700,00	"	570,00
Blusas de	150,00	"	90,00

ARTIGOS PARA CRIANÇAS

Bombacha de Lã	250,00	por	190,00
Camisas de	120,00	"	70,00
Terninho ode	220,00	"	150,00
Pijama de Malha	150,00	"	90,00
Macacão de	60,00	"	40,00
Vestidos de	190,00	"	140,00
Pulowers de	120,00	"	90,00
Melas 3/4 de	30,00	"	15,00
Blusa de	30,00	"	15,00

ARTIGOS DIVERSOS

Acolchoados p/ Casal de	500,00	por	390,00
Acolchoados p/ Solteiro de	430,00	"	330,00
Coberdor p/Casal de	280,00	"	190,00
Ternos p/Rapazes de	575,00	"	390,00
Colchao p/Casal de	400,00	"	330,00
Colchao p/Solteiro de	220,00	"	180,00
Pano de Copa de	25,00	"	15,00
Peça de renda de 20 metros	80,00	"	40,00

ARTIGOS PARA BEBES

Calças Plásticas de	25,00	por	15,00
Babeiros Bordados de	40,00	"	28,00
Casacinhos de	30,00	"	20,00
Calça com 6 fraldas de	245,00	"	195,00
Manta de Lã de	320,00	"	250,00
Faixa de	20,00	"	20,00
Touquinha à	20,00	"	20,00

VERDADEIRA LIQUIDAÇÃO NA SUA CASA FÉRES.

Fabricação Própria de Roupas Feitas para Homens, Senhoras e Crianças
APROVEITE!... Vá a CASA FÉRES e compre tudo por menos
TIRADENTES, 490

Pequena por Fora, Grande por Dentro.

MIRTILLO TROMBINI S/A

HURTOWCY PAPIERU WOGOLE

Dostawcy "FITAS ADEZITE", "TINTAS PILOT", "TINTAS RENNER" DO DRUKU i "SILK-SCREEN" - TOREBKI PAPIEROWE I T.P.

RUA JOSÉ LOUREIRO, 550 - FONE: 4-4458

BIURO ADWOKACKIE

DR. BRONISLAW OSTOJA ROGUSKI, LUDWIK MALCZEWSKI. Zalatwiają: - Sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizacje. Przeprowadzają inventarze.
PRACA ZACARIAS, 80 - pietro III, sala 303 (Edificio João Alfredo) - Fone: 4-4819 - CURITIBA

Casa de Saude S. FRANCISCO

RUA SAO FRANCISCO, 147 - CURITIBA - Telefon 4-5440
Kompletne wyposażona Chirurgia, Położnictwo, Internowana. Radiodiagnostico. Leczenie raka. Radioterapia. Współpraca wolna dla wszystkich lekarzy.

DR. JAN GRABSKI i DR. C. J. GRABSKI - Adwokaci

RUA DR. MURICI, n.º 542 - 2.º ANDAR - SALA 206
EDIFICIO PEDRO DEMETERCO - CURITIBA - PARANA

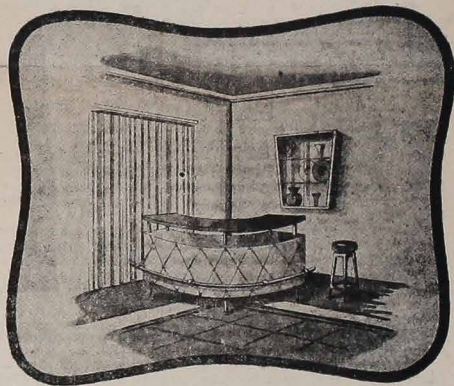
Do Sz. Pań i Panienek

Wiedzie, że piękność twarzy zależy od dbałości o jej czystość.

KREM ANTISARDINA

Jest jedynym naukowo spreparowanym środkiem, który usuwa z całkowitą gwarancją: Piegł, Plamy, Brodawki, Pryszcze oraz zmarszczki.
Lecze starannie skórę waszych szyj i pleców lekarstwem ANTISARDINA NR. 2 a zobaczycie, że w ciągu kilku miesięcy staniecie się 3 razy młodziej i ładniejszej niż przed tym.

ANTISARDINA przedłuża młodość
ANTISARDINA używana stosownie do przepłaów załączonych, które dokładnie pouczają jak ją stosować, - nie zawodzi.

POLSKI SKŁAD MEBLI URBAN & CIA. LTDA.

Mebel nasze są bardzo mocne i luksusowe. Sofy-łóżka, fotele, materace sprężynowe najlepszej marki, dywany, materiały wchodzące w zakres umeblowania, dekoracje we wielkim wyborze, aby można obstarzyć swą liczną klientelę.
Skład: RUA CARLOS DE CARVALHO, 350 - CURITIBA
Fabryka: RUA BRIGADEIRO FRANCO, 541

DR. E. TEMPSKI - Lekarz

PRAKTYKOWAŁ W SZPITALACH W POLSCE
Przyjmuje od godz. 8-jej do 12-jej. Konsultorium: PRAÇA GENERAL OSÓRIO N.º 398, Pietro
Rezydencja: Ulica 7 de Setembro, 3230 - TELEFON 4-5321

CASA DE SAUDE

DR. MOYSÉS PACIORNIK

ODDZIAŁ DLA POŁOZNIC I CHIRURGIA
Lekarze stale na zawołanie "de Plantão"
RUA LOURENÇO PINTO, 83
TELEFON 4-2222 - CURITIBA

CASA PARIS sprzedaje na zimę

swetry wełniane damskie, męskie i dla dzieci oraz najrozmaitsze artykuły dobre, tanie i na to wszystko daje 20% zniżki. PRAÇA TIRADENTES, 306, RÓG CRUZ MACHADO - CURITIBA.

ALBERTO NIGRO S. A.

IMPORTAÇÃO - COMERCIO - REPRESENTAÇÕES
Fundada em 1928

NARZEDZIA DLA ROLNICTWA I WARSZTATÓW

Naczynia emalowane oraz artykuły szklane. Naczynia, Lony dla aut ciężarowych. Rury z żelaza lanego i galwanizowane. Kafle, wanny, umywalki i szafy, ławki oraz inne artykuły dla instalacji.
Dostawcy materiałów dla Szpitali i Kościołów, Kolonii i dla różnych budowli Rzadowych.

Mosaiki ("Pastilhas") porcelanowe na podłogi i na ściany domów ("Fachadas"). Rury, dachówki i Zblorniki na wodę. Kola kamienne "Esmeris" dla pił i załadunku mechanicznego oraz "Lixas" w rolkach dla różnych celów.

RUA DR. MURICI, 419
CURITIBA - CAIXA POSTAL, 480 - PARANA

DR. EDWARD ŻELAK - Adwokat

Złatwia sprawy cywilne, handlowe, kryminalne, robotnicze i naturalizacje. Przeprowadza inventarze.
RUA EMILIANO PERNETA n.º 10 - 4 pietro - Conj. 401 (Esq. Pr. Zacarias) - Edif. Quinco Cabral
Telefon 4-0278 - CURITIBA

A MODESTA

RUA JOSÉ BONIFACIO, 122
WIELKI WYBÓR OBUWIA I MATERIAŁÓW ŁOKIOWYCH
PO GENACH BARDZO NISKICH W SKŁADZIE
JANA GŁODZINSKIEGO

"A VENCEDORA"

FRANCISCO LACHOWSKI, FILHOS & CIA. LTDA.
CURITIBA - RUA CABRAL, 451 - TELEFON 4-6894
Wielka Fabryka cukierków i karmelków w Paranie.
Wszystkie cukierki malinowe, kokosowe, mlekowe, cytrynowe, mleczne, owocowe itp. Towar pierwszej jakości po cenach przystępnych.

FARTUSZKI

Konfekcje z materiałów własnej Fabryki, w starych kolorach w oryginalnych deseniach dla Pań i Dzieci można nabyć w wielkim wyborze od Cr\$ 82,00 w składowie

CASA HOFFMANN

CURITIBA - RUA CLAUDINO DOS SANTOS, 52
(ANTIGA PRAÇA DA ORDEM)

Retificadora Braspol Ltda.

Okazujemy wszelkie typy motorów samochodowych. Robota gwarantowana i szybka. CENY PRZYSTĘPNE.
R. MARECHAL FLORIANO 1.773 - Fone 4-2635
CURITIBA - PARANA

CASA DOS PINTORES

Nowy Adres: PRAÇA OSÓRIO - EDIFICIO ASA - FONE 4-6460

FABRICA DE TINTAS, ESMALTES E VERNIZES
CAIXA POSTAL 247 - Mówi się po polsku

Werneck & Cia. Ltda. "ROCHEDO"

